

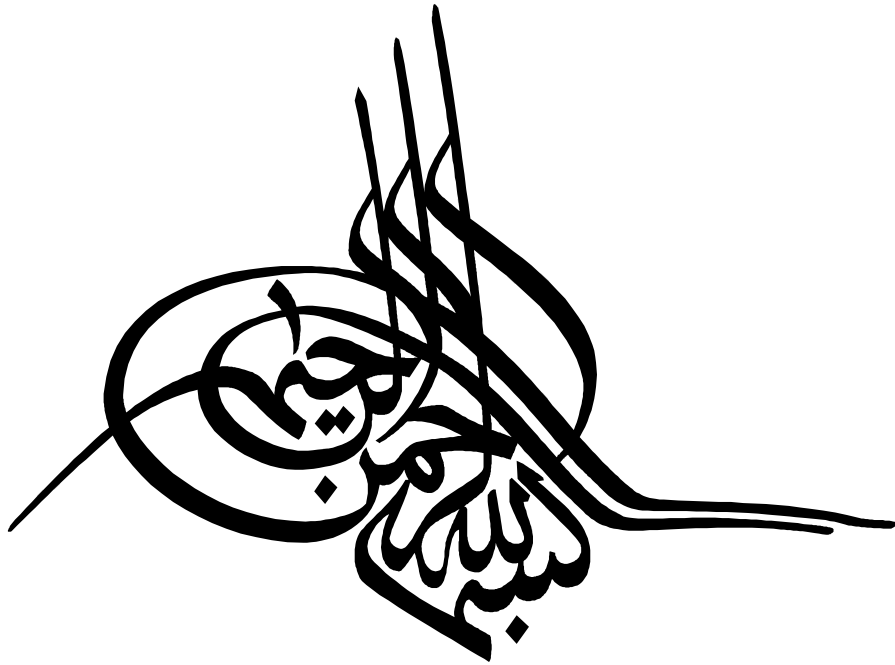

وزارت بازرگانی
سازمان توسعه تجارت ایران
معاونت بررسی بازار و بازاریابی
دفتر توسعه طراحی و ترویج امور بسته بندی

دستورالعمل بسته بندی صادراتی انار

مدیر پروژه: عزیز گسیلی
مسئول تحقیق: سیما قاسم خانی
کارشناس تحقیق: سمیرا موسی پور
تهران-آبان ۱۳۸۵

صفحه

فهرست

جکیده

فصل اول: تعریف محصول انار

ویژگیهای انار

انواع انار

آفات مهم انار

محصولات مشتق شده از انار برای استفاده در صنایع تبدیلی

فصل دوم: بررسی میزان صادرات محصول انار و ارزش آن طی سالهای ۱۳۷۱-۱۳۸۴

بررسی و شناسایی بازارهای هدف جهت صادرات میوه انار

فصل سوم: استانداردهای محصول انار

استانداردهای ملی محصول انار

دستور العمل بسته بندی

وظایف بسته بندی

انواع بسته بندی

شاخص های مستقیم و موثر در بسته بندی انار

شاخص های مربوط به قبل از بسته بندی

شاخصهای مربوط به محل تولید

شاخصهای انتقال از محل تولید به انبار

شاخصهای مربوط به محل انبار بسته بندی

شاخص های حین بسته بندی

معرفی انواع مواد اولیه بسته بندی

مشخصات فنی انواع مواد اولیه بسته بندی

شاخصهای بهداشتی

شاخص های ارگونومیک

شاخص های اطلاع رسانی بسته بندی

شاخص های محیطی و فرهنگی

شاخصهای بعد از بسته بندی

شاخصهای موثر در زمان حمل و نقل انار

اصول بهینه سازی شرایط حمل و نقل انار

قوانین ارائه و عرضه محصول انار در بازارهای هدف

شاخصهای مربوط به حضور، ماندگاری و تقویت کالا در بازار

فصل چهارم: چالش های تولید

چالش های عرضه و تبلیغات

چالش های تجارت

بررسی و تحلیل مزیت های رقابتی کشور در زمینه محصولات کشاورزی

مزیت های رقابتی کشور در زمینه محصول انار

جمع بندی راهکارهای دست یابی به وضعیت مطلوب صادرات انار

بررسی کالا از دیدگاه S.W.O.T

چکیده

با عنایت به ماموریت های دفتر توسعه طراحی و ترویج امور بسته بندی در سازمان توسعه تجارت ایران در راستای توسعه فرهنگ بسته بندی و حمایت از بسته بندی های صادراتی تحقیقات جامع با محوریت بسته بندی و با هدف ارتقاء سطح کیفی بسته بندی های صادراتی انجام گرفته است. در بین محصولات مزیت دار کشاورزی یکی دیگر از محصولات مزیت دار ایران انار میباشد. بین میوه های گرمسیری و نیمه گرمسیری، شاید انار تنها میوه ای باشد که می توان آنرا به مدت طولانی ذخیره و نگهداری کرد. همچنین این محصول از قابلیت بالایی برای صادرات برخوردار میباشد.

برای کسب نتایج کاربردی در تحقیقات به صورت بنگاه محور عمل شده است. هدف از این تحقیق معرفی شرایط و پیش نیازهای مربوط به فرایند صادرات انار به بازارهای هدف صادراتی می باشد. باید بسته بندی را جزوی از فرایند گسترده علم بازاریابی دانست و در یک برنامه ریزی هدفمند متناسب با سایر عوامل آمیخته بازاریابی به آن توجه نمود.

این تحقیق در چهار فصل به صورت زیر ارائه شده است:

● فصل ۱- بررسی وضعیت موجود کشور: در این بخش سعی گردید که، دیدگاه صحیحی نسبت

به موقعیت محصول و ظرفیت های آن در تولید و تجارت بدست آید. به همین منظور با روش پژوهش توصیفی-تحلیلی به موضوع پرداخته شده است. شیوه های گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای-میدانی-و با مراجعه به منابع مصور و متخصصین انجام پذیرفته است.

● فصل ۲- تجارت انار: بعد از دریافت اطلاعات اولیه، در این بخش، محصول و بازارهای تجاری و رقبای تجاری ایران مورد تحلیل قرار گرفته است.

● فصل ۳- روشهای دستیابی به وضعیت مطلوب صادرات انار: در این مرحله، با توجه به فرایند عملیاتی در پروژه تحقیقاتی انار همچنین استانداردهای ملی موجود در کشور، پیشنهاداتی در خصوص توسعه کیفی بسته بندی صادراتی محصول استراتژیک انار ارائه شده است.

● فصل ۴- تحلیل وضعیت و دستیابی به چالشها و مشکلات صادرات انار: در مرحله پایانی موانع، مشکلات، نقاط قوت و فرصت های محصول انار از نظر تولیدی، تبلیغاتی و عرضه در بازار تجاری امروز در دنیا مشخص گردیده و در نهایت راهکارهای اجرایی ارائه شده است.

امید است اطلاعات گردآوری شده این تحقیق که طی ۸ ماه توسط گروه نوآوریهای طراحی و فناوری های بسته بندی این دفتر انجام پذیرفته است، باعث رشد و تعالی کیفیت و کمیت صادراتی این محصول گردد.

تعریف محصول انار

"انار با نام علمی *Punica Granatum* از خانواده *Punicaceae* جنس *Punica* و گونه *Granatum* است. درخت انار بومی ایران و مناطق مجاور آن است. کلمه انگلیسی *Pomegranate* از زبان یونانی مشتق شده که به معنی سیب با هسته‌های زیاد می‌باشد

انار درخت یاد رختچه ای است پر شاخ و برگ باشاخه های نامنظم کم و بیش خاردار و نیمه برگ ریز و پاجوشهایی که در مناطق سردسیر و نیمه گرمسیری و مدیترانه ای بصورت خزان کننده به ارتفاع ۲ تا ۵ متر می رسد و در نواحی گرم و مرطوب (گرمسیری) و زمستانهای معتدل بصورت همیشه سبزی می باشد. گل‌های انار درشت به رنگ قرمز اناری ولی بی بو می‌باشد. میوه آن کروی با اندازه های مختلف دارای پوستی قرمز رنگ و یا زرد رنگ می‌باشد.^۱

" این درخت برای به ثمر رسیدن میوه هایش نیازمند تابستان گرم و پائیز طولانی و خشک است گرمای زیاد موجب سوختگی و سرمای زیاد باعث ترکیدگی آن می شود و از لطافت پوست و مرغوبیت میوه می کاهد بنابراین اعتقاد کارشناسان موطن اصلی انار ایران بوده است و از این کشور به سایر نقاط جهان گسترش پیدا کرده است. میوه انار بیشتر بصورت تازه خوری مصرف می گردد. ولی می توان از تمام قسمتهای آن از جمله پوست، هسته، آب و دانه جهت محصولات مختلف استفاده کرد.^۲

ویژگیهای انار

"انار درختچه ای است که افزون بر میوه، گل، پوست میوه، پوست ریشه، پوست ساقه و حبه و دانه آن از دیر باز در پزشکی بعنوان دارو و در صنعت برای دباغی و رنگرزی بکار می‌رود. این گیاه به خاطر داشتن گل‌های زیبا و بزرگ در برخی از جاها به عنوان یک گیاه زینتی کشت می‌شود و گاه نیز به خاطر شاخه‌های کم و بیش خاردارش بعنوان یک گیاه دفاعی یا پرچین در پیرامون باغ‌ها و کشت زارها کاشته می‌شود.

میوه انار را می‌توان ماهها در سردخانه نگهداری نمود و افزون بر تازه خوری بگونه‌های دیگر مانند: ناردان، کنسانتره، آب میوه، رب، شربت و سرکه از آن بهره‌گیری کرد، حبه‌های آن را روی زله، سالاد و شیرینی گذاشته و به این گونه به بازار می‌دهند انار از دید مزه (شیرین، ترش و ملس) نازکی و کلفتی پوست میوه، درشتی و ریزی میوه، رنگ حبه، زودرس بودن دارای رقم‌های گوناگون می‌باشد و در جاهای مختلف کشور نام‌های متفاوتی دارند. انارهای ملس، پوست کلفت، سیاه دانه و دیررس برای نگهداری در سردخانه مناسب می‌باشد.

ویژگی انار و فرآورده‌های آن عبارتند از:

ماندگاری بالا، ارگانیک بودن محصول، اشتها آور، طعم و مزه مناسب، ضد عفونی کننده و تصفیه کننده خون، خواص دارویی فراوان، تزئین کننده منازل و پارکها و خیابانها، مقاوم بودن درختچه، سازگاری با انواع آب و هوا، مصرف بین‌المللی و بالا، افزایش هوش، سرشار از ویتامین *A, B, C, E* و ...^۳

1-www.fruit.ir

2-www.isiri.org

3- www.forum.p30world.com

انواع انار

"ارقام مختلف انار را میتوان به انواع کلی زیر تقسیم نمود:

الف: انار وحشی شامل انار پاکوتاه و انار پراپر است.

ب: انار زراعی و اهلی (پرورشی)

همچنین از نظر زمان رسیدن و موقع برداشت انار به سه گروه تقسیم می گردند.

۱- انواع زودرس شیرین که رسیدگی آن اوایل شهریورماه می باشد.

۲- انواع زودرس ترش که رسیدگی آن اوایل شهریورماه می باشد.

۳- انواع دیررس شیرین که رسیدگی آن اواخر شهریورماه می باشد.^۱

"پنج رقم مهم و معروف انار در ایران (دیررس، پوست کلفت، پوست قرمز، و دانه قرمز) که شرایط صادرات را دارند، عبارتند از:

رباب نیریز، شیشه کپ فردوس، ملس ساوه، میخوش (ملس) یزد، نادری (نطنز، بادرود)

- ارقام خارجی:

رقم واندرفول (تولید کشور اسپانیا)

- پایه های مشهور:

در انار نوع پایه مطرح نمی باشد و تکثیر توسط قلمه و قلمه در ریشه انجام می شود.

- مناطق تولید انار:

مهمترین مناطق انار خیز کشور عبارتند از فارس، اصفهان، خراسان، مرکزی، یزد، کرمان، تهران، سمنان

و..... که در مجموع ۲۳ استان کشور را شامل می شود. تاکنون در دنیا +۸۰ رقم انار شناخته شده که

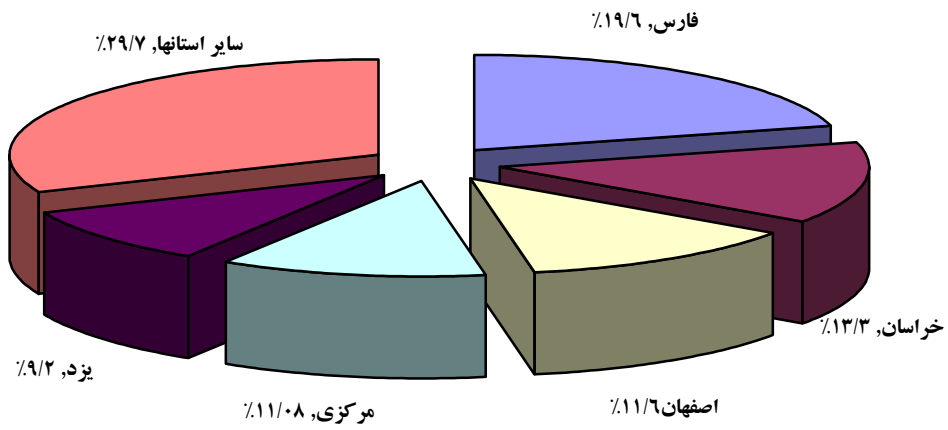
۱۴۵ رقم آن کشت و کار می شود

آفات مهم انار:

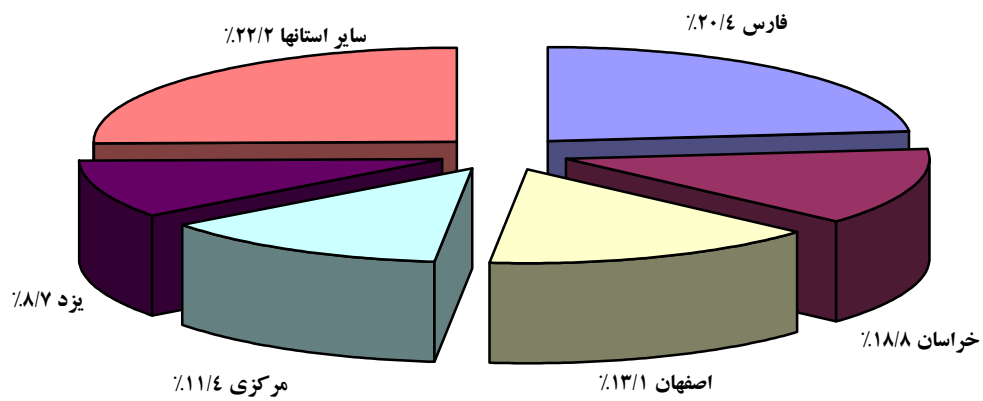
می توان کرم گلوگاه انار، شپشک ها، شته ها، و کنه ها را نام برد، که کرم گلوگاه مهمترین آفت می باشد.^۲

نمودار شماره ۱- درصد توزیع سطح زیر کشت باغات بارور انار در استانها نسبت به کل کشور در سال ۱۳۸۲

نمودار شماره ۲- درصد توزیع میزان تولید انار در استانها نسبت به کل کشور در سال ۱۳۸۲

محصولات مشتق شده از انار برای استفاده در صنایع تبدیلی

با توجه به اینکه دوره رسیدن و مصرف میوه‌های تازه از جمله انار نسبتاً کوتاه است بنابراین تأسیس صنایع فرآوری و تولید فرآورده‌های قابل نگهداری ضرورتی بنیادین دارد. از دانه انار می‌توان آب، رب، معجون، شربت، مربا، ژله، پکتین، نوشابه، انواع سس و چاشنیها، پودر، ترشیجات، روغن، اسانس، انار دانه، خوراک دام، لواشک و سرکه تهیه نمود. از تنه و شاخه درختچه انار نئوپان، حفاظ باغات و مزارع، و مرز یا پایه، پوشش بعضی از ساختمانها و ... تهیه می‌گردد. همچنین از پوست میوه انار، مربا، ترشیجات، رنگ گیاهی، مواد آرایشی، خوراک دام تولید می‌شود.

"فعالیت‌های تحقیقی و توسعه‌ای بر روی انار در سالهای اخیر دو هدف مهم را بررسی کرده است. اولاً اینکه کاربرد تکنولوژی‌های انبارهای سردخانه‌ای (کنترل اتمسفر، بسته‌بندی با اتمسفر اصلاح شده، گرمای متناوب و ...) برای طولانی تر کردن زندگی تجاری مراقبت از انار و حتی در بعضی از موارد افزایش یا بهبود کیفیت اولیه میوه‌های تازه برداشت شده، بوده است. این نوع تحقیقات از کاربرد سریعی برخوردار بوده و در مورد اسپانیا این نوع تحقیقات باعث پیدا شدن بازارهای اروپایی جدید برای انار این کشور شده است."^۱

همچنین هدف این تحقیقات ایجاد محصولات غذایی جدید حاوی انار است. این محصولات هنوز از لحاظ تجاری معروف نیستند چرا که فاقد توسعه تکنولوژیکی لازم برای فرایند صنعتی انار می‌باشند. این تحقیقات باعث شده است که در طی فرآیندی، از انارهایی که ظاهر نسبتاً بدی دارند (مثلاً ضربه دیده‌اند یا شکاف برداشته‌اند و حتی در اثر آفتاب پوست آنها سوخته شده است و بسیار کوچک هستند و برای تجارت در بازار میوه مناسب نیستند) ولی کیفیت دانه و آب آنها مناسب می‌باشد بهره‌برداری کنند. اگر چه فرایند صنعتی انار هنوز خیلی کم استفاده میشود تحقیق بر روی توسعه محصولات جدید مثل دانه‌های اندکی فراوری شده، مرباها آبمیوه‌ها و ژله‌ها در حال انجام است. این بخش جدید از فرایند صنعتی انار از میوه‌های باکیفیت تجاری پائین (سایز کوچک، پوست دارای سوختگی، انواع غیر تجاری، کبود شدگی و...) که با وجود کیفیت خوب آب و دانه‌ها در بازارهای میوه خرید و فروش نمی‌شوند در تهیه محصولات جدید استفاده میکند.

از چند سال گذشته علاقه برای پیدا کردن مشتقات از این میوه افزایش پیدا کرده است. به همین دلیل تحقیقات نیز در این زمینه گسترش یافته است.

در این خصوص میتوانیم محصولاتی نظیر: مربا - مارمالاد، آبمیوه، ژله، کنسائتره، دانه‌های فریز شده، دانه‌ها در شربت و ... را نام ببریم."^۲

۱- ماهنامه صنعت بسته بندی - شماره ۷۰ - صفحه ۴۳

ترجمه مقاله: Post-harvest technological treatments of pomegranate And preparation of derived products - ۲

بررسی میزان صادرات محصول انار و ارزش آن طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۷۱

مطالعه روند صادرات انار طی سالهای ۱۳۷۱ تا مهر ماه ۱۳۸۵ نشان می‌دهد که صادرات ایران روند متغیری داشته است. کمترین میزان صادرات انار از لحاظ وزنی در سال ۱۳۷۱ با ۹۹۱۷/۰۷۰ تن و بیشترین صادرات انار از لحاظ وزنی در سال ۱۳۸۳ به میزان ۳۶۱۹۷/۶ تن بوده است. همچنین کمترین میزان صادرات از لحاظ ارزشی در سال ۱۳۷۵ به ارزش ۱۳۲۰۰۰۰ دلار و بیشترین میزان صادرات انار از نظر ارزشی، در سال ۱۳۸۴ به میزان ۱۸۲۵۵۳۲۷ دلار بوده است. همانطور که مشاهده می‌شود صادرات انار از سال ۱۳۸۳ به بعد هم از نظر وزنی و هم از نظر ارزشی رشد چشمگیری داشته است.

جدول شماره (۱): میزان صادرات محصول انار و ارزش آن طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۷۱

سال	وزن به تن	ارزش به هزار ریال	ارزش به دلار
۱۳۷۱	۹۹۱۷/۰۷۰	۷۵۰۰۶/۶۹۲	-
۱۳۷۲	۱۵۹۳۴/۵۶۹	۱۱۹۰۵۳/۷۹۷	۱۷۰۰۷۶۸
۱۳۷۳	۱۸۵۵۵/۳۰۰	۳۲۴۶۶۸۸/۹۵۵	۱۸۵۵۲۵۳
۱۳۷۴	۱۳۶۶۶/۲۵۳	۲۳۹۳۹۹۱/۲۲۷	۱۳۶۷۹۹۷
۱۳۷۵	۱۲۵۹۲	۲۳۱۰۲۳۱	۱۳۲۰۰۰۰
۱۳۷۶	۱۴۴۵۵	۲۵۵۷۰۰۶	۱۴۶۱۰۰۰
۱۳۷۷	۱۸۸۹۲	۵۴۱۳۳۰۲	۳۰۹۳۰۰۰
۱۳۷۸	۱۷۵۰۴	۶۲۴۹۱۸۳	۳۵۶۰۷۸۸
۱۳۷۹	۱۶۵۳۳	۶۰۸۹۷۷۵	۳۴۶۹۹۵۷
۱۳۸۰	۱۰۴۱۳/۸	۳۶۸۱۶۸۶	۲۰۹۷۸۲۷
۱۳۸۱	۱۱۳۷۵/۸	۲۲۳۹۷۶۰۳/۱	۲۸۲۶۵۵۲/۶
۱۳۸۲	۱۴۰۷۵/۵	۴۱۷۵۴۰۱۴	۵۲۶۹۳۱۰/۲
۱۳۸۳	۳۶۱۹۷/۶	۱۵۴۴۰۰۹۲۴	۱۸۱۶۴۸۱۴
۱۳۸۴	۲۵۶۷۹/۵	۱۶۲۴۷۲۴۱۴	۱۸۲۵۵۳۲۷
فروردین تا مهرماه ۱۳۸۵	۴۱۱۷	-----	۵۰۲۰۰۹۵

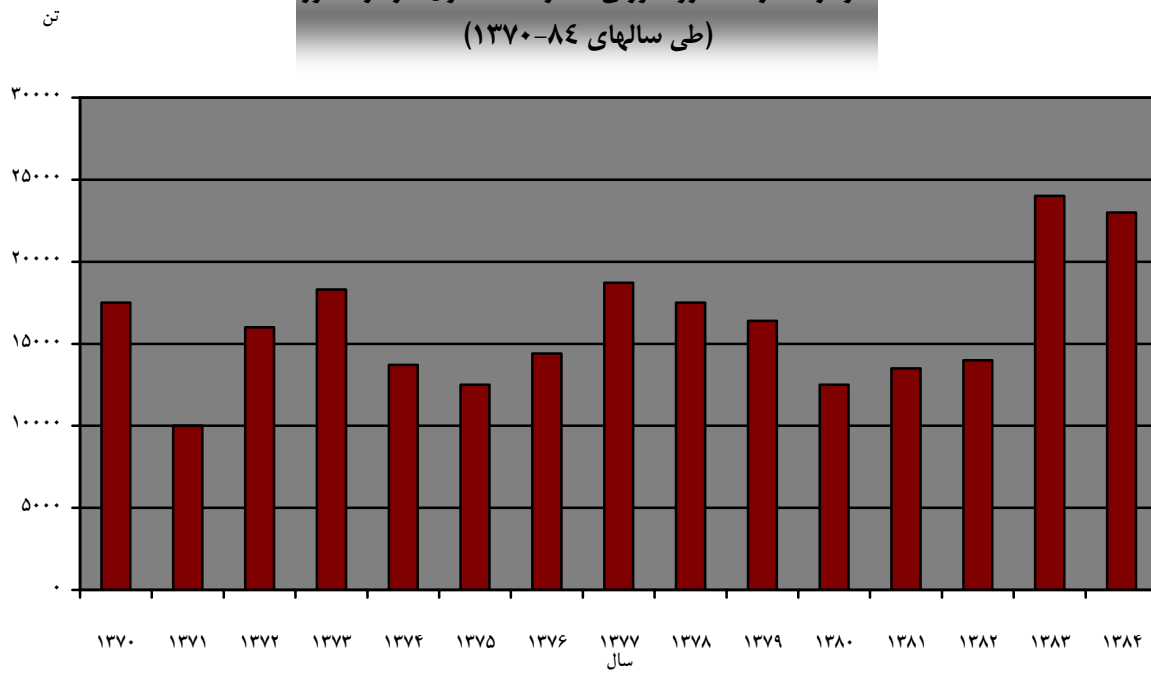
منبع: (آمار مقدماتی صادرات گمرک ج.ا.ایران)

در جدول شماره (۳ و ۲) میزان صادرات میوه تازه انار (تعرفه: ۰۸۱+۹۰۰۰) بر حسب کیلوگرم و ارزش ریالی و دلاری در سالهای ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ به تفکیک کشورهای هدف آورده شده است.

منبع: (آمار مقدماتی صادرات گمرک ج.ا.ایران)

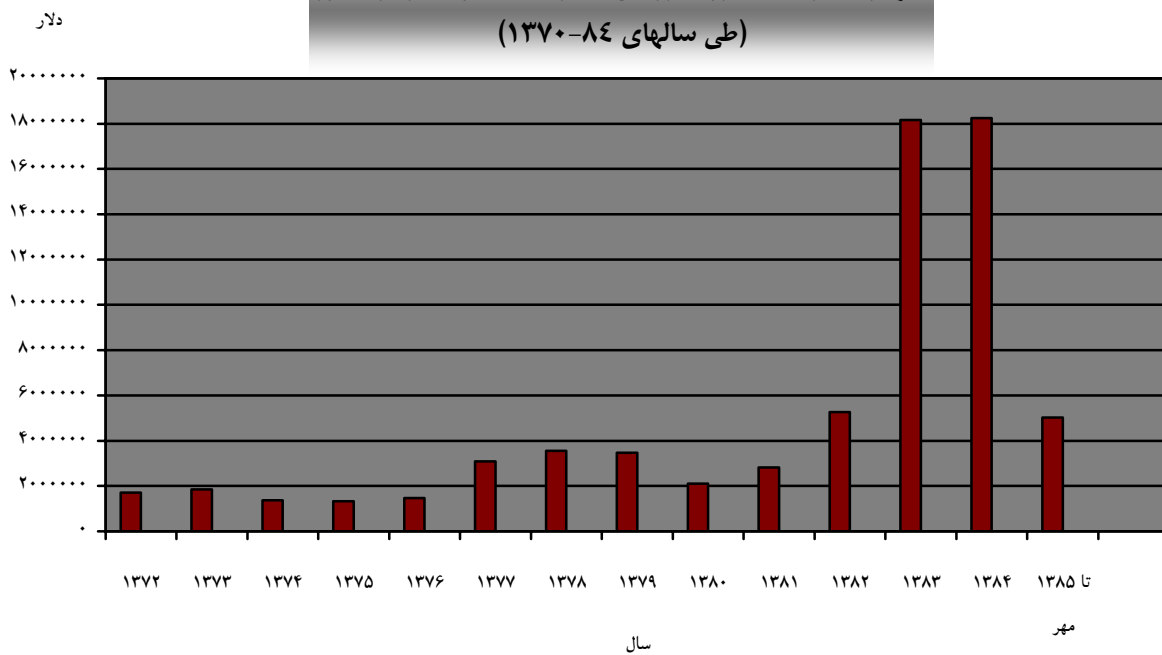

نمودار شماره ۳: روند وزنی صادرات محصول انار در کشور
(طی سالهای ۸۴-۱۳۷۰)

منبع: آمار مقدماتی صادرات گمرک ج.ا.ایران

نمودار شماره ۴: روند ارزشی صادرات محصول انار در کشور
(طی سالهای ۸۴-۱۳۷۰)

بررسی و شناسایی بازارهای هدف جهت صادرات میوه انار

به جز کشورهای حاشیه خلیج فارس که متقاضیان انار ایران هستند کشورهای خاور دور به خصوص ژاپن، کره جنوبی، با توجه به خاصیت‌های طبیعی بودن و اعتقاد آنها به این موضوع که انار دارای اکسیر جوانی است از جمله کشورهای مهم جهت صادرات این محصول هستند. طبق آمار دفتر برنامه ریزی تجاری، سازمان توسعه تجارت ایران، (جدول ۳و۲) ده کشور عمده هدف صادرات انار ایران در سال ۱۳۸۴ بر حسب میزان صادرات به ترتیب کشورهای زیر می باشند:

جمهوری کره، فدراسیون روسیه، امارات متحده عربی، آذربایجان، هلند، ارمنستان، اوکراین، ترکیه آلمان و بحرین.

جدول شماره ۲-آمار صادرات انار در سال ۱۳۸۴

نام کشور	تعرفه	شرح تعرفه	وزن کیلو گرم	ارزش ریالی	ارزش دلاری
جمهوری کره	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	7021528.6	61972856469.00	6963242.2
فدراسیون روسیه	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	8370912	45679977956.00	5132581.7
امارات متحده عربی	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	3074641	15690676327.00	1762997.3
آذربایجان	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	1539312	8682796314.00	975595.09
هلند	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	1143525.6	6235558800.00	700624.57
ارمنستان	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	1002748	5463102002.00	613831.68
اوکراین	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	848015	4618110227.00	518888.79
ترکیه	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	557426	3061788368.00	344021.16
آلمان	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	397066.5	2119669805.00	238165.13
بحرین	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	402479.3	1904067962.00	213940.25
کویت	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	257655	1321020372.00	148429.26
ژاپن	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	118317	992009608.00	111461.76
انگلستان	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	112967	613988033.00	68987.46
سوئد	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	102934	554083146.00	62256.53
ترکمستان	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	91224	473280287.00	53177.54

یونان	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	71206	387020092.00	43485.41
قزاقستان	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	71065	383150500.00	43050.63
ایتالیا	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	66982	364664379.00	40973.52
بلغارستان	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	58495	318715857.00	35810.77
سوئیس	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	54608.5	297136706.00	33386.14
افغانستان	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	115386	295597427.00	33213.18
فرانسه	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	39567	215161973.00	24175.51
عربستان سعودی	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	40480	180123490.00	20238.6
قطر	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	28067.5	145274617.00	16322.99
مالزی	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	26624	145059080.00	16298.78
اتریش	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	23924	126895139.00	14257.88
دانمارک	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	20486	111525316.00	12530.93
جمهوری دموکراتیک خلق کره	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	14000	76112400.00	8551.96
گرجستان	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	4489	24551613.00	2758.61
رومانی	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	1880	10236600.00	1150.18
تایلند	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	1479	8058600.00	905.46
هند	08109000	سایر میوه ها, تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	26	144928.00	16.28
جمع			25679516	162472414393.00	18255327

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک

جدول شماره ۳-آمار صادرات انار در سال ۱۳۸۳

نام کشور	تعرفه	شرح تعرفه	وزن کیلو گرم	ارزش ریالی	ارزش دلاری
جمهوری کره	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	5714104	48480606603.00	5703600.8
فدراسیون روسیه	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	7107808	37175589640.00	4373598.8
آذربایجان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	5495137	29089334025.00	3422274.6
امارات متحده عربی	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	2877858	13993570849.00	1646302.4
هلند	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	1086140	5734716756.50	674672.58
ارمنستان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	1001663	4948942702.00	582228.59
ترکیه	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	469314	2486078540.00	292479.83
کویت	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	407201	2054844264.00	241746.41
بحرین	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	417912	1929351252.00	226982.51
آلمان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	349517	1795175408.00	211197.06
عربستان سعودی	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	235219	1111400858.00	130753.03
ایتالیا	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	174224	918660520.00	108077.72
انگلستان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	147600	780938979.00	91875.13
ژاپن	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	67754	634311945.00	74624.93
فرانسه	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	110930	585915989.00	68931.3
سوئد	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	107666	508493837.00	59822.82
اوکراین	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	74820	394676076.00	46432.48
اتریش	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	61831	329468550.00	38761
یونان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	50871	267924442.00	31521

قطر	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	46729	208768185.00	24560.96
بلاروس (روسیه سفید)	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	39211	206880000.00	24338.83
ترکمنستان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	35134	185634696.00	21839.37
سوئیس	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	35060	184489211.00	21704.6
هند	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	26164	159480726.00	18762
لهستان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	17370	92234700.00	10851.14
پاکستان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	20645	47935222.00	5639.44
تاجیکستان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	6786	36037200.00	4239.67
افغانستان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	8103	34056553.00	4006.65
گرجستان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	4792	25201128.00	2964.84
قزاقستان	08109000	سایر میوه ها , تازه که درجای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	109	205512.00	24.18
جمع			26197672	154400924368.5	18164814.67

ماخذ : آمار کارشناسی نشده گمرک

استانداردهای محصول انار

"تجارت جهانی برای تحقق فعالیت های خود نیازمند زبان محاوره و توافقات فنی است و این توافقات از طریق استاندارد امکان پذیر است.

استانداردها از حیث کاربرد و محدوده به چهار دسته تقسیم می شوند.

- ۱- استاندارد کارخانه ای (Factory Standard)
- ۲- استاندارد ملی (National standard)
- ۳- استاندارد منطقه ای (Local standard)
- ۴- استاندارد بین المللی (International standard)

استانداردهای ملی محصول انار

در کشور ما موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران متولی تهیه و تدوین استانداردهای ملی است "۱.

جدول شماره ۴- استانداردهای ملی محصول انار

سال تدوین	تجدید نظر	چاپ	شماره	موضوع
۱۳۷۸	۱	+	۱۸۱۳	ویژگیها و روشهای آزمون رب انار
		+	۳۶۱۶	آب انار - ویژگیها
۱۳۷۷	۴	۴	۳۶۲	ویژگیهای انار
۱۳۸۰	+	۱	۵۶۶۲	افشردۀ آب انار ویژگیها - نمونه برداری - روش آزمون
۱۳۸۱	+	۱	۶۰۸۳	انار دانه (- ویژگیها و روشهای آزمون دانه خشک شده انار)
۱۳۸۱	+	۱	۶۴۰۹	میوه ها و سبزیها - انار- نگهداری در سردخانه
۱۳۸۲	+	۱	۶۹۰۲	نوشیدنی ها - شربت انار- ویژگی ها و روشهای آزمون
۱۳۸۲	+	۱	۷۲۳۱	میوه وسبزی- انار - برداشت، جداسازی، درجه بندی، ترابری و بسته بندی - آیین کار

www.isiri.org

دستور العمل بسته بندی

برای رسیدن به چشم انداز ۲۰ ساله راهی به جز ورود به بازارهای جهانی و صادرات مواد تولیدی در کلیه بخشهایی که رقیبانی در منطقه و جهان داریم وجود ندارد و با توجه به رویکرد دولت مبنی بر نگرش صادرات به بخشهای تولید داخلی و ورود به بازارهای بین المللی و داشتن جایگاه در بخش صادرات منطقه و جهان باید قدرت رقابت و بازاریابی بالایی داشته باشیم، که در غیر اینصورت خیلی از بخشهای تولیدی از حالت مقرون به صرفه خارج می گردد. بزرگترین عامل جهت صادرات مقوله کیفیت می باشد که این خود دارای ابعاد مختلف می باشد. بسته بندی و نگهداری صحیح باعث ثبات کیفیت میوه ها تا ورود به کشور مقصد می شود.

بطور کلی بسته بندی فعالیتهایی را در بر می گیرد که هدف از آن طراحی و تولید ظرف یا محافظی برای کالا است. در بازار امروز بسیاری از عوامل باعث شده اند که بسته بندی بعنوان یک ابزار بسیار مهم در فروش کالا مطرح شود طوری که بسته بندی خود عامل جذب مشتری و جلب توجه می شود و یکی از عواملی است که باعث رفاه مشتری و کاهش نگرانی مشتری در زمینه حمل و نقل، نگهداری و... می گردد. در هر حال بسته بندی خوب مستلزم یک کارشناسی اساسی و تصمیم گیری در موارد زیادی است همچون مراقبت و حفاظت از محصول، روش جدیدی برای استفاده از کالا، جذابیت و افزایش میزان رقابت در بازار و... با این مقدمه، در این قسمت به معرفی شاخصهای موثر در بسته بندی صادراتی برای محصول انار می پردازیم.

وظایف بسته بندی

به طور کلی موارد ذیل در بحث بسته بندی باید مورد توجه قرار گیرد:

- ۱- مطابقت تکنولوژی ساخت بسته بندی با ساختارهای تولید بسته بندی در داخل کشور
- ۲- هماهنگی با مراحل پس از تولید، حفظ و نگهداری، عرضه و توزیع تا رسیدن به دست مصرف کننده
- ۳- رعایت موارد بهداشتی و زیست محیطی در بازیافت بسته بندی

انواع بسته بندی

بسته بندی از نظر اندازه به انواع زیر تقسیم می شود:

- ۱- بسته بندی های مخصوص حمل و نقل
- ۲- بسته بندی های حد واسط

انواع بسته بندی از نظر مظهر:

- انواع کالاها یا ظروفها را می توان در چهار گروه بزرگ طبقه بندی کرد:
- ۱- محصولات صنایع غذایی
- ۲- محصولات صنایع دارویی، بهداشتی و آرایشی
- ۳- محصولات صنایع شیمیایی
- ۴- محصولات فنی

شاخص‌های مستقیم و مؤثر در بسته‌بندی انار: شاخصهای مربوط به قبل از بسته بندی: شاخصهای مربوط به محل تولید:

در باغات انار تولیدکنندگان باید در صورت امکان اقدامات لازم زیر را انجام دهند:

- کنترل آلودگی های ناشی از هوا، خاک، آب، غذا، غذای دام، کودها (شامل کودهای طبیعی)، آفت کشها، داروهای دامی و یا هر ماده دیگری که در تولید محصول انار از آن استفاده می شود.
- کنترل سلامت گیاهان بطوریکه سلامت انسان با مصرف غذایی تولید شده به خطر نیافتد و اثرات سویی روی مناسب بودن محصول نیز پدید نیاید.
- محافظت منابع غذایی از آلودگی.
- کنترل و دفع مواد زائد و انبار کردن مواد مضر به طریق صحیح.
- رعایت بهداشت فردی کارکنان در مرحله تولید اولیه.

برای تولید محصول انار با کیفیت بالا برای صادرات، انجام موارد زیر الزامی است:

- الف - کنترل عوامل مؤثر بر رشد و نمو میوه.
- ب- رعایت فعالیتهای سالم سازی در باغات انار.
- ج- توجه به زمان برداشت انار (نسبت به ویژگی هر نوع انار).

فاکتورهایی که در کیفیت انار مرغوب مورد نظر قرار می گیرند عبارتند از:

- ۱- ارتفاع درخت ۲- رشد متوسط سالیانه ۳- تاج درخت ۴- درصد سوختگی
- ۵- درصد ترکیدگی ۶- درصد کرم گلوگاه ۷- عملکرد محصول

بررسی شاخصهای برداشت انار در باغ:

در این قسمت موارد زیر بررسی شده است:
تعیین شرایط فیزیکی مطلوب انارها در زمان برداشت، همچنین وسایل مورد نیاز جهت برداشت

انواع سایز بندی و بسته بندی در محل تولید شامل:

- بسته بندی در باغ
- بسته بندی برای ارسال به سردخانه
- بسته بندی برای ارسال به بازار
- بسته بندی برای عرضه
- بسته بندی برای ترابری

خطوط بسته بندی و کنترل

از نقاله میوه سنتیو کلاسیک استفاده می شود که سایز آنها بر اساس حجم و یا وزن می باشد و از ضربه دیدن در هر کجا که امکان داشته باشد جلوگیری می کند.

شاخص های انتقال انار از محل تولید به انبار بسته بندی:

روشهای حمل انار به انبار بسته بندی:

- ۱- به علت تراکم درختان و غیرمکانیزه بودن باغهای انار پس از برداشت انار مستقیماً "در باکس پالت های مخصوص گذاشته شده و بوسیله لیفتراک بارگیری شده و به محل نگهداری حمل می گردند.
 - ۲- در حالت دیگر انار بصورت توده بر روی هم ریخته و یا اناری که درجه بندی شده است در جعبه های کوچک گذاشته شده و بوسیله ماشین حمل می گردد.
- ترجیحاً "روش اول جهت حمل و نگهداری مناسب تر است .

سیستم حمل و نقل و جمع آوری

به وسیله کامیون - تراکتور و تریلیها این کار را انجام می دهند. با توجه به منطقه مورد نظر وسیله نقلیه باید کوچک باشد تا بتواند به راحتی از راههای باریک عبور کند و به آسانی جمع آوری کند و زمان و وقت کمتری را از دست بدهد.

شاخصهای مربوط به محل انبار بسته بندی انار:

کاستی هایی که ممکن است در انارها دیده شود عبارتند از:

۱. آفت
۲. آفت زدگی
۳. آسیب دیدگی
۴. نارسی
۵. بدشکلی
۶. ناهمگونی
۷. آلودگی

بررسی شاخصهای حفظ و نگهداری از انار در انبار:

- گزینش رقم پس از برداشت
- جور کردن و درجه بندی انار

جدول شماره ۵ - ویژگیهای ظاهری، شیمیایی و شرایط فیزیکی بهینه نگهداری برخی از رقم‌های انار

شماره	رقم	محل	پوست	دانه (اندازه)	حبه (رنگ)	مزه	زینه بریکس (۰/۵)	اسیدیته برحسب اسید تارتاریک (۰/۱)	دما (زینه سلسیوس)	دمه نسبی (درصد)	ماندگاری (پیشینه روز)
۱	ملس *	ساوه	شاداب	بین ریز و درشت	قرمز	ترش و شیرین	۱۷/۴	۱/۱	+۳	۷۰-۸۰	۹۰
۲	پوست سفید (شیرین) *	ساوه	کمی خشک	درشت	صورتی	شیرین	۱۵/۹	۷	+۳	۷۰-۸۰	۶۰
۳	پوست سفید (ترش) *	ساوه	کمی خشک	درشت	صورتی	ترش	۱۴/۶	۱/۳	+۳	۷۰-۸۰	۶۰
۴	پوست سیاه **	ساوه	شاداب	درشت	قرمز تیره	شیرین	۱۸/۳	۰/۷	+۳	۷۰-۸۰	۹۰
۵	گبری پوست قرمز *	یزد	نرم و کمی چروکیده	درشت	قرمز تیره	شیرین	۱۹	۰/۹۲	+۳	۷۰-۸۰	۹۰
۶	شهباز (حبه سفید) *	یزد	کمی خشک	درشت	سفید صورتی	شیرین	۱۷/۲	۰/۳۸۴	+۳	۷۰-۸۰	۹۰
۷	زاغ *	یزد	کمی خشک	درشت	سفید صورتی	شیرین کم ترش	۱۷/۶	۰/۷۸	+۳	۷۰-۸۰	۶۰
۸	ملس یزد *	یزد	نازک - کمی خشک	درشت	قرمز	شیرین کم ترش	۱۷/۲	۱/۱۵	+۵	۷۰-۸۰	۶۰
۹	شهباز (حبه قرمز) *	یزد	کمی خشک	درشت	قرمز	شیرین گس	۱۶/۴	۰/۵۱	+۵	۷۰-۸۰	۶۰
۱۰	اصفهانی حبه سیاه **	یزد	نازک - کمی خشک	درشت	قرمز	شیرین کم ترش	۱۸	۰/۶۲	+۵	۷۰-۸۰	۴۵
۱۱	آبناهی **	یزد	کلفت - کمی نرم	درشت	صورتی	شیرین	۱۸	۰/۶۹	+۵	۷۰-۸۰	۹۰
۱۲	آمنه خاتون	یزد	شاداب کم	درشت	سفید صورتی	شیرین کم ترش	۱۷/۲	۱/۱۷	+۵	۷۰-۸۰	۶۰
۱۳	گرچ شهباز	یزد	شاداب	ریز	سفید	شیرین	۱۷/۸	۰/۴۸	+۵	۷۰-۸۰	۴۵
۱۴	گبری صورتی	یزد	نرم و کمی چروکیده	ریز	قرمز	شیرین کم ترش	۱۸/۶	۰/۷۷	+۵	۷۰-۸۰	۶۰
۱۵	تفتی پوست سفید	یزد	کمی خشک	درشت	قرمز تیره	ترش	۱۵/۷	۱/۹	+۵	۷۰-۸۰	۶۰
۱۶	گرچ طوق گردن	یزد	خشک	درشت	سفید صورتی	شیرین	۱۷/۴	۰/۹۹	+۵	۷۰-۸۰	۴۵
۱۷	پوست قرمز	سمنان	خشک و چروکیده	درشت	قرمز	شیرین	۱۶	۰/۹	+۳	۷۰-۸۰	۶۰
۱۸	پوست سفید	سمنان	خشک و پلاسیده	درشت	صورتی	ترش	۱۸	۱/۳	+۳	۷۰-۸۰	۶۰
۱۹	آب دندان	سمنان	بسیار خشک	درشت	صورتی	شیرین	۱۷	۰/۸	+۳	۷۰-۸۰	۶۰
۲۰	بجستان	جنوب خراسان	کلفت نه کم نه زیاد	درشت	قرمز	ترش و شیرین	۱۷/۱	۱/۱	+۳	۷۰-۸۰	۹۰

* این رقم‌ها در بخش فیزیولوژی پس از برداشت موسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر کرج مورد بررسی پژوهشی قرار گرفته‌اند.

** این رقم‌ها در بخش فیزیولوژی پس از برداشت موسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر کرج در دست بررسی و یافته‌ها مشاهداتی هستند

شرایط ورود انار به انبار برای نگهداری

در صورتیکه محصول دارای انگل ، میکروارگانیزم های مضر، آفت کشها، داروهای دامی ، موادسمی موادفاسد ویاذرات خارجی (که از راه جداسازی و یا فرایندهای معمول به حدقابل قبول کاهش نمی یابند) باشند، نباید توسط کارخانه پذیرفته شوند . بنابراین ویژگیهای انار باید تعیین و بکار گرفته شود.

شرایط و ویژگیهای انار برای نگهداری در انبار

ویژگیهای انار باید به شرح جدول زیر باشد:

جدول شماره ۶- ویژگیهای انار برای نگهداری در انبار

ردیف	کاستی ها	حد اکثر مجاز
۱	آفت	۰
۲	آفت زدگی	۳
۳	نارسی	۴
۴	بدشکلی	۷
۵	ناهمگونی	۷
۶	آلودگی	۴
۷	آسیب دیدگی	۱۵

یادآوری: هر یک از اجزاء آسیب دیدگی می تواند به تنهایی برابر اعداد زیر باشد به شرط

اینکه جمع از ۱۵ درصد بیشتر نشود مثلاً:

جدول شماره ۷- اجزاء آسیب دیدگی در انار

۱	سوختگی	پیشینه تا	۱۰ درصد.
۲	خراشیدگی پوست	پیشینه تا	۶ درصد.
۳	ترک خوردگی	پیشینه تا	۳ درصد.
۴	سوراخ شدگی	پیشینه تا	۱۴ درصد.
۵	لهیدگی	پیشینه تا	۵ درصد.
۶	یخ زدگی	پیشینه تا	۲ درصد.

درجه بندی انار

انارها را به سه درجه تقسیم بندی و درجه بندی می کنند.

۱. ممتاز

۲. درجه ۱

۳. درجه ۲

اناررانی توان برپایه برآمدآزمونهای انجام شده به شرح جدول شماره(۴)درجه بندی کرد.

جدول شماره ۸: درجه بندی انار بر پایه برآمد آزمونه‌های انجام شده

ردیف	کاستی‌ها	ممتاز	درجه ۱	درجه ۲
۱	آفت (درصد)	-+ -	-+ -	-+ -
۲	آفت زدگی (درصد)	۱ تا	بیش از ۱ تا ۲	بیش از ۲ تا ۳
۳	آسیب دیدگی (درصد)	۳ تا	بیش از ۳ تا ۷	بیش از ۷ تا ۱۵
۴	نارسی (درصد)	۱ تا	بیش از ۱ تا ۲	بیش از ۲ تا ۴
۵	بدشکلی (درصد)	۲ تا	بیش از ۲ تا ۴	بیش از ۴ تا ۷
۶	ناهمگونی (درصد)	۲ تا	بیش از ۲ تا ۴	بیش از ۴ تا ۷
۷	آلودگی (درصد)	۱ تا	بیش از ۱ تا ۲	بیش از ۲ تا ۴
جمع کاستی‌ها		۱۰	۲۱	۴۰

مثال برای درجه بندی: فرض می‌کنیم نمونه انار در آزمایشگاه از دیدگاه‌های گوناگون آزمون شده و هیچ یک از ویژگی‌های آن خارج از استاندارد نبوده و برآمد آزمون به شرح زیر باشد:

جدول شماره ۹- مثالی از نحوه محاسبه نتایج آزمون

ردیف	کاستی‌ها	برآمد آزمون	ویژگی‌های درجه ممتاز
۱	آفت	-+ -	-+ -
۲	آفت زدگی	۱	۱
۳	آسیب دیدگی	۲	۳
۴	نارسی	۰	۱
۵	بدشکلی	۱	۲
۶	ناهمگونی	۳	۲
۷	آلودگی	۱	۱
جمع کاستی‌ها		۸	۱۰

توضیح اینکه: چون ناهمگونی نمونه یک درصد بیشتر از اندازه‌ای است که برای درجه ممتاز در نظر گرفته شده و در دامنه رواداری درجه یک قرار می‌گیرد؛ آنکه جمع کاستی‌های نمونه ۲ درصد کمتر از اندازه‌ای است که برای درجه ممتاز در نظر گرفته شده این نمونه درجه ۱ تشخیص داده می‌شود و اگر ناهمگونی نمونه به جای ۳، ۵ درصد بود این نمونه درجه ۲ تشخیص داده می‌شد.

شرایط سرد خانه جهت حفظ و نگهداری از انارهای چیده شده:

نگهداری انار در سردخانه بر پایه‌های زیر استوار است :

۱- بهره‌گیری از دمای کم برای کم کردن انرژی گرمایی با خاستگاه زیستی میوه، همچنین کم کردن رشد میکروارگانیسم‌های فاسد کننده و جلوگیری از خراب شدن میوه. دمای نگهداری برخی از رقم‌های ماندگار در جدول شماره ۱ آمده است .

۲- بهره‌گیری از رطوبت بالا برای کاهش بخار شدن آب میوه و پاسداری از شادابی و آبداری آن:

۳- گردش هوا

۴- پیش سرد کردن

۵- چونی انار

۶- گندزدایی شامل: الف- تیمار فیزیکی ب- تیمار شیمیائی

۷- بارچینی

اقدامات موثر در حفظ و ارتقاء سطح کیفی انار در انبار بسته بندی

۱- آموزش افراد دست اندرکار بسته بندی انار

۲- کنترل دما و زمان

۳- مراحل ویژه فرآیند

۴- تسهیلات مربوط به انبار و بسته بندی کردن انار

۵- پایش (کنترل) انار در هنگام نگهداری

۶- کنترل کیفی انبار

۷- مدیریت و نظارت

شاخصهای حین بسته بندی:

معرفی انواع مواد اولیه بسته بندی

بسته بندی اولیه

عبارتست از بسته بندی ابتدائی که فرآورده ها را در برابر آسیبهای احتمالی که ممکن است سبب فساد آنها شود حفظ می کند و عرضه مستقیم میوه را به شکل مناسبی تسهیل می نماید.

مواد بسته بندی اولیه

موادی که در بسته بندی اولیه بکار می رود باید با استانداردهای ملی ایران مربوط به بهداشت و تندرستی جامعه مطابقت داشته باشد و باید به گونه ای باشد که نگهداری درست و کامل از کالا در برابر هرگونه آسیب و خرابی طی مراحل نگهداری و ترابری تأمین نماید.

مواد زیر می تواند برای بسته بندی اولیه انار مورد استفاده قرار گیرد:

- پوشش های پلاستیکی و کیسه های کاغذی قابل حمل . (پوششهای پلاستیکی و کیسه های کاغذی همانند بشقابهای پلاستیکی می باشند.)
- کیسه های توری قابل حمل با کیسه های توری و کیسه هایی از جنس پلاستیک ، ویسکوز، الیاف بافته شده یا ترکیبی از این مواد.
- سینی های جعبه ها (جعبه ها با ارتفاع بیش از ۲۵ میلی متر) ساخته شده از مقوای ضخیم ، خمیر کاغذ، خمیر پلاستیک یا چوب با کف صاف یا شکل داده شده باشد.
- مواد بسته بندی می تواند متناسب با شکل میوه فرم داشته و رنگ آن مخصوص میوه باشد. (مانند فویل که باید شفاف باشد)، انارها ممکن است در بسته های قرمز رنگ بسته بندی شوند.) به شرط آنکه هرگونه عیب چشمی در محصول چه در طرح ، رنگ ، اندازه سوراخ و غیره را نپوشاند.

روشهای اصلی بسته بندی برای عرضه انار:

روشهای اصلی بسته بندی انار برای مصرف به صورتهای زیر می تواند باشد:

- کاربرد یک نوار پوششی در یک سینی یا جعبه
- کاربرد پوشش در باره سینی یا جعبه برای تشکیل یک بسته کامل
- روش بسته بندی در کیسه های توری
- روش بسته بندی در پوشش پلاستیکی و کیسه های کاغذی
- روش بسته بندی در پوششهای پلاستیکی و کیسه های کاغذی یا کیسه های توری
- بسته بندی در جعبه های تاشو

اطلاعات و علائم روی بسته بندی

یکی از وظایف هر بسته یا جعبه انتقال اطلاعات است که دو هدف عمده زیر را پوشش می دهد:

۱- راهنمایی و آگاهی بخش در مورد محتویات بسته و ویژگیهای کمی - کیفی - فیزیکی و شیمیایی آن

۲- معرفی محصول ، معرفی تولید کننده یا سازمانها، مبدا، مقصد، فرستنده و گیرنده

- این اطلاعات باید دارای ویژگیهای زیر باشد:
- به سرعت ، به راحتی، با کمترین کوشش قابل رویت باشد.
- فریب دهنده نباشد.
- مربوط به محصول یا کالای مظروف باشد.
- مطابق با قوانین و مقررات باشد.

انواع اطلاعات و هشدارهای مندرج روی بسته های مصرف کننده:

- تاریخ تولید و انقضاء
- شماره پروانه بهداشتی
- شماره مجوز ساخت
- مواد تشکیل دهنده کالا
- طرز مصرف یا طبخ
- قیمت مصرف کننده
- فاشد شدنی است
- در جای خشک و خنک نگهداری شود
- دور از نور آفتاب نگهداری شود

مشخصات فنی انواع مواد اولیه در بسته بندی صادراتی انار

- مواد بکار رفته در ساخت بسته شامل : چوب ، کارتن ، پلاستیک ،... باید با قوانین موجود مطابقت داشته باشد.
- این مواد باید مورد تایید سازمانهای شناخته شده بین المللی بسته بندی باشد.
- اندازه بسته بندی برای مصرف کنندگان از لحاظ حجم محتویات، تعداد و امکانات نگهداری مناسب و طبق سفارش مشتری باشد.
- انواع بسته بندی های مصرفی باید دارای قابلیت های تهیه از منابع داخلی ، انعطاف پذیری ، مناسب با نیازهای مصرف کننده از لحاظ فنی و کیفیت باشد
- بسته بندی باید به گونه ای باشد که ماهیت انار را سالم نگه دارد و مانع از صدمه دیدن انارها در بسته گردد. (ممانعت از فشارهای مستقیم و غیر مستقیم محیط)
- بسته بندی باید از هر گونه عوامل خارجی عاری باشد .

بررسی شاخص های بسته بندی در مورد نگهداری از میوه :

- کنترل رطوبت بسته به منظور حفظ کیفیت انار، تهویه هوا.
- استفاده از اجسام کمکی داخل بسته هابرای تنظیم فضای مناسب در داخل بسته
- رعایت روش های صحیح بسته بندی و پرکردن فضاهای خالی داخل بسته و رعایت قوانین و استانداردهای مربوط به سایز بندی و درجه بندی انار

ضوابط و مقررات در خصوص کارتنهای مخصوص بسته بندی صادراتی

در خصوص این کارتنها باید طبق استاندارد آزمون های زیر انجام شده باشد:

- آزمایش سقوط آزاد
- تعیین مقاومت کارتن در مقابل فشار عمودی
- آزمایش حالت نوسانی یا لرزشی
- قابلیت جذب آب
- مقاومت به ترکیدن کارتن در حالت مرطوب
- مقاومت به ترکیدن کارتن در شرایط متعارفی

از انارهای بسته بندی شده نیز نمونه برداری میشود:

نمونه برداری از انار را می توان برابر استاندارد شماره ۲۸۳۶ انجام داده و تمام آزمون ها باید روی هریسته بگونه جدا انجام گردد. آزمون های انار بسته بندی شده به شرح زیر می باشد:

- آزمون رنگ
- آزمون بو
- آزمون مزه، تازگی و رسیده بودن
- آزمون پاکی
- آزمون سوختگی، خراشیدگی، ترک خوردگی، سوراخ شدگی، لهیدگی، نارسی، بدشکلی و ناهمگونی
- آزمون سرمازدگی و یخ زدگی
- آزمون آفت زدگی و آسیب برخاسته از بیماری های گیاهی
- آزمون داشتن کرم گلوگاه
- آزمون اندازه گیری چیزهای جامد محلول در آب
- آزمون اندازه گیری اسیدیته

نشانه گذاری بر روی کارتن

- علاوه بر نشانه های مورد نظر طرفین اطلاعات زیر باید خوانا و پاک نشدنی بر روی کارتن چاپ شود .
- کلمه (برای صادرات)
- وزن ناخالصی
- کلمه (محصول ایران)
- نام و آدرس شرکت صادر کننده میوه
- کشور مقصد
- علامت نشاندهنده سر و ته کارتن (علامت فلش)
- نام یا شکل میوه داخل کارتن
- علامت استاندارد ایران در صورت اجباری بودن

شاخصهای بهداشتی

رعایت بهداشت و نظافت فردی در کارگاه های بسته بندی:

- عدم آلودگی های ثانویه میکروبی
- عدم آلودگی های فیزیکی و شیمیائی
- نگهداری و تمیز کردن
- روشهای کنترل آفات
- جلوگیری از ورود آفات، لانه گزینی و تکثیر
- پایش و شناسائی، ریشه کنی

شاخص های ارگونومیکی

در انبار بسته بندی انار

ویژگی محل های مخصوص جداسازی، درجه بندی و بسته بندی انار از نظر ارگونومیکی، نور، درجه حرارت، ساختمان و تجهیزات بررسی شده است.

در بسته بندی های انار صادراتی

- ابعاد جعبه ها باید به گونه ای باشد که به سهولت قابل حمل توسط فرد باشند.
- محللهایی بر روی جعبه باید تعبیه شوند که حمل و نقل دستی آن را راحتتر سازد.
- بسته بندی به سهولت قابل استفاده باشد و بدون اینکه به میوه درون آسیب وارد شود قابلیت باز شدن داشته باشد.
- اطلاعات مربوط به چگونگی حمل و نقل و یا شرایط و زمان نگهداری بر روی بسته حتما قید شده باشد.
- میزان تحمل فشار (تعیین حداکثر تعداد بسته هایی که می توانند بر روی هم قرار گیرند) بر روی بسته ها درج شده باشد.
- از نوارهای پلاستیکی دور جعبه ها برای راحتی حمل و نقل استفاده شود.
- تناسب بسته بندی اولیه با بسته بندی ثانویه همچنین با ابعاد و اندازه کانتینر ها هماهنگ باشد.

شاخص های اطلاع رسانی بسته بندی:

اطلاعات مربوط به محصول و آگاهی مصرف کننده

اطلاعات مربوط به محصول انار

برچسب گذاری

آموزش مصرف کننده

اطلاع رسانی به مصرف کننده

ثبت سوابق و مستندسازی

شاخص‌های محیطی و فرهنگی

شناسایی و رعایت نکات مربوط به بازار هدف جزو عوامل موثر در بحث شاخصهای فرهنگی است. شرایط جغرافیایی بازار هدف باید به دقت مطالعه شود و مدت زمان و رطوبت و درجه حرارت مجاز برای حفظ و نگهداری مطلوب باید به اطلاع مصرف کننده برسد.

همچنین توجه به سلیقه‌ها و عادات الگوهای مصرف حاکم بر بازار هدف و رعایت آنها از عوامل موثر در بسته بندی انار می باشد.

شاخصهای بعد از بسته بندی

شاخصهای موثر در زمان حمل و نقل

مواد غذایی ممکن است آلوده شود و یا تحت شرایط مناسب (حتی در مواردی که اقدامات کنترلی بهداشتی کافی در مراحل اولیه انجام می شود) به مقصد نرسد، مگر آنکه اقدامات کنترلی مؤثر در طی حمل و نقل صورت پذیرد. مواد غذایی باید در طی حمل و نقل به طور کافی محافظت شوند.

نوع وسیله انتقال دهنده به نوع محصول و شرایط که تحت آن حمل و نقل انجام می شود بستگی دارد.

در زمان حمل و نقل اقدامات لازم باید برای موارد زیر انجام پذیرد:

- محافظت از محصول در مقابل منابع بالقوه آلودگی
- محافظت از محصول در مقابل صدماتی که ممکن است غذا را برای مصرف نامناسب کند.
- فرآهم آوردن محیطی که به گونه ای مؤثر رشد میکروارگانیسم های بیماریزا یا فاسد کننده و تولید مواد سمی در محصول را تحت کنترل در آورد.

تجهیزات حمل و نقل

در صورت لزوم وسایل حمل و نقل و ظروف فله باید به گونه ای طراحی و ساخته شوند که:

- موجب آلودگی بسته بندی و یا محصول نشوند.
- بتوان آنها را بخوبی تمیز کرد و در صورت لزوم ضد عفونی نمود.
- بتوان بر راحتی در طول حمل و نقل، بسته بندیهای انار را جدا کرد.
- بتوان درجه حرارت، رطوبت، اتمسفر و سایر شرایط لازم را در حد مطلوب نگاه داشت و کنترل کرد تا محصول را در مقابل رشد میکروارگانیسم های مضر توسط آفات، عوامل شیمیائی و فیزیکی یا آلاینده های میکروبی و یاسایر مواد و یا نامطلوب و در نتیجه فساد که منجر به نامناسب شدن محصول برای مصرف می شود، محافظت نمود.

اصول بهینه‌سازی شرایط حمل و نقل انار

آن چه در سیستم قیمت گذاری، رقیبان را به رقابت با یکدیگر وامی دارد، استفاده از نوعی حمل و نقل کالاست که کاهش قیمت‌ها را به همراه داشته باشد. پیشروان این صنعت سعی دارند با کسب تجربه و فعالیت در این عرصه و با کمک گرفتن از حمل و نقل ارزان، محصول را با قیمتی پایین روانه ی بازار کنند و با کاستن از مواد اولیه ی تشکیل دهنده پاکتها و تولید انبوه، قیمت‌ها را به میزان زیادی پائین آورند . در این قسمت توصیه هایی برای حمل و نقل بهینه محصولات ارائه شده است.

قوانین ارائه و عرضه محصول انار در بازارهای هدف

- ۱- انگلستان: این کشور از مهمترین کشورهای مصرف کننده انار می‌باشد. انگلستان اصلی ترین مصرف کننده انارهای در سایز متوسط و ریز می‌باشد. در سالهای اخیر فروش این نوع انارهای کوچک در این کشور بسیار مشکل شده است.
- ۲- هلند: علاوه بر انار، هلند کشور پخش کننده دیگر انواع میوه و سبزیجات به بقیه کشور های اروپایی است و بنابر این با رقابت دو جانبه هلند مواجه هستیم.
- ۳- سوئد، فنلاند، آلمان، فرانسه، سوئیس و ایتالیا: مصرف کننده های انار در سایزهای ۱۰+ و بزرگتر-۱۲-۱۵ و اکثراً در جعبه های ۵ کیلوگرمی هستند.
- ۴- کشورهای شرقی: این کشورها انارهای در سایزهای متوسط ۲۰+ و ۲۵ و در جعبه های ۵ کیلوگرمی مصرف می‌کنند، و استفاده از سایزهای بزرگتر در این کشورها رو به افزایش است.
- ۵- امارات متحده عربی و مالزی: معمولاً حدود ۳۰٪ انار به این کشورها فرستاده می‌شود که به صورت جعبه های ۱۰+ کیلوگرمی بسته بندی می‌شوند و اغلب با قایق حمل می‌شود. انار مصرفی این کشورها بیشتر در سایزهای بزرگ ۲۴-۳۰ هستند که ۴۰٪ تا ۵۰٪ آنها در جعبه های ۱۰+ کیلوگرمی بسته بندی می‌گردند.
- ۶- آمریکا و کانادا: بیشتر انواع انارهای مصرفی این کشورها دارای پوست بسیار قرمز هستند حتی با دانه هایی که خیلی هم خوشمزه نیستند.
- ۷- اسپانیا: سایزهای مصرفی معمولاً درشت می‌باشد و در بازارهای تجاری در جعبه های ۱۰+ کیلوگرمی و محافظت بسیار خوب و جعبه های یک لایه و ۵ یا ۱۰ کیلوگرمی و با سینی توزیع می‌شوند.

شاخصهای مربوط به حضور، ماندگاری و تقویت کالا در بازار

- یکی از مهمترین بخشها جهت دستیابی به بازارهای جهانی و افزایش بدست آوردن سهم بازار، شناخت قوانین و مقررات کشورهای مختلف همچنین سلايق بازارهای آن کشورها می‌باشد.
- بعلاوه امروزه کسب بازارهای جهانی، منوط به ایجاد حس اعتماد پذیری کالا می‌باشد و این امر نیز تنها با دقت، کیفیت و خلاقیت ایجاد می‌شود.
- از جمله مواردی که در این خصوص باید به آن توجه شود عبارتند از:
- دارا بودن کیفیت بالای بسته بندی محصول همراه با قیمت رقابتی میتواند منجر به حفظ و تقویت حضور در بازارهای جهانی گردد.
 - حس اعتماد پذیری در مصرف کننده از مهم ترین شاخص های حضور و ماندگاری کالا در بازار است.
 - ارسال نمونه به بازار به منظور بازاریابی: مطابقت اندازه بسته بندی ها با سلیقه مشتریان، بسته بندی های با کیفیت، نظم و ترتیب در چیدمان و دقت در شرینگ کردن و استمرار عرضه کالا می توان این احساس را در بازارها تقویت کرد.

- همچنین ایجاد ارزش فوق العاده و ارج نهادن به Brand کالا می تواند در ایجاد مزیت رقابتی موثر واقع شود.
- مطابقت اندازه بسته بندی ها با سلیقه مشتریان در مراحل عرضه و توجه به سلايق در رفتار مصرفی، ارایه برگه مشخصات کالا همراه با بسته بندی، تحویل به موقع سفارشات، تحویل محصول مطابق با مشخصات و نمونه های ارائه شده، جابجایی مناسب و امکانات ذخیره سازی مناسب، استفاده از مواد بسته بندی مناسب برای حمل راه دور نیز می تواند در ماندگاری و تقویت محصول مفید واقع شود.
- تبلیغات (خصوصاً برای محصولات جدید و در بازارهای جدید) - تبلیغ مناسب و اطلاع رسانی دقیق و تضمین کیفیت محصول فرایندی برای ماندگاری و حضور در بازارهای جهانی است و حضور مستمر باعث ایجاد فرهنگ و تقویت بازار انار خواهد شد.

چالش های تولید

در کشور حدود ۷۱۰ هزار تن انار تولید می شود ولی تنها ۲۰٪ تا ۳۰٪ آن صادر می شود.

- در حال حاضر متأسفانه مشکل خاصی در تولید وجود دارد و آن وجود گرم گلوگاه انار می باشد که هنوز مبارزه جدی با آن صورت نگرفته است و این موضوع روی صادرات و بازارهای ما که کشورهایی با استانداردهای بهداشتی بالا هستند تاثیر نامطلوبی بر جای خواهد گذاشت.
- به عقیده کارشناسان عمده ترین مشکلات و چالشهای تولید این محصول عبارتند از:
- بالا بودن ضایعات محصول انار بر اثر عوامل طبیعی و آفات موجود
- تغییر تدریجی پایه های ثمری به درختان بی ثمر یا کم بازده
- وجود باغهای انار با سن بالا
- اختلاط ارقام
- پایین بودن راندمان تولید محصول انار در واحد سطح
- کمبود اعتبارات استانها، کمبود نهادهای تولید انار
- آبیاری نامناسب و ناکافی
- عدم جایگزینی سیستم های آبیاری تحت فشار به جای روشهای سنتی
- پراکندگی انارستانها در استانهای انار خیز
- کمبود انبارهای مناسب
- باغهای انار بازدهی اقتصادی لازم را ندارند.
- عدم محافظت مناسب از محصول و ایجاد آفتاب سوختگی و ترکیدگی در انار
- فساد پذیری بالای انار در تمامی مراحل کاشت، داشت، برداشت
- کاشت گونه های غیر تجاری انار در باغات انار

چالش های عرضه و تبلیغات

- عدم حمایت و هدایت کافی در مسائل تولید و بازاریابی و صادرات محصول انار
- عدم تحقیق و بررسی کافی بر روی مسائل به نژادی در تمام مناطق تولیدی
- عدم استفاده از دستگاههای سورتینگ و واکسینگ برای کاهش ضایعات
- کمبود انبارها، کارگاههای سورت و بسته بندی و سردخانه های مناسب در مجاورت باغهای انار
- عدم معرفی و تبلیغات جامع محصولات در بازارهای جهانی
- حمل و نقل نامناسب در مرحله انتقال محصول از باغ به انبار بسته بندی که منجر به ایجاد آسیبهای مکانیکی و پایین آمدن کیفیت محصول می گردد.
- عدم وجود انبارها و سردخانه های مجهز به سیستمهای کنترل دما و رطوبت و از دست دادن کیفیت میوه در زمان عرضه
- عدم توجه به فصلی بودن محصول انار و شرایط حفظ کیفیت مطلوب از نظر مشخصات ظاهری و مزه
- عدم وجود برنامه های راهبردی استراتژیک در خصوص عرضه و تبلیغات
- عدم شناخت صحیح از سلايق و الگوهای مصرف در بازارهای جهانی
- هماهنگ نبودن بخش تولید داخلی و عرضه خارجی
- عدم تبلیغات کافی و حضور در نمایشگاههای بین المللی در جهت شناساندن کامل محصول
- عدم آگاهی به تاثیر گذاری هر نوع تبلیغات در بازارهای مختلف

- عدم تبلیغات مستقیم در بازارهای هدف
- عدم شناسایی کانالهای توزیع جامع در خصوص توزیع محصول در بازارهای هدف
- عدم وجود پایانه صادراتی انار در شهرستان های انار خیز
- نبود نظارت و مرجع دولتی برای قیمت گذاری عادلانه

چالش های تجارت

- صادرات انار نیز مانند صادرات بسیاری از محصولات کشاورزی هنوز با مشکلات متعددی در زمینه مسائل مربوط به حمل و نقل محصولات ، مقررات دست و پاگیر اداری ، آشنا نبودن باغداران و صادرکنندگان با روشهای علمی مواجه است. که می تواند صدمات زیادی به صادرات این محصول وارد کند.
- عدم مهارت کنترل کرم گلو گاه ایران و در نتیجه افزایش ضایعات محصول باعث کاهش حجم صادرات و به تبع آن متزلزل شدن اعتبار نام انار ایران در داخل و خارج میگردد.
- عدم توجه به استانداردهای کشور وارد کننده
- به دلیل نگهداری انار به صورت سنتی ارزش افزوده آن قابل توجه نیست و در نتیجه تضمین برای تثبیت قیمت آن در سالهای آینده وجود ندارد.
- عدم وجود صنایع تبدیلی به تعداد کافی
- عدم تعادل بین هزینه های تولید و قیمت فروش محصول
- هزینه تمام شده هر کیلو انار برای صادرات هشت هزار ریال می باشد. تولید کنندگان این محصول را با نرخ ۲۰ تا ۴۰ هزار ریال صادر می کنند.
- عدم شناسایی ارقام مناسب برای صادرات
- اعتقاد صادر کنندگان به هزینه بر بودن بسته بندی و عدم تمایل آنها به صادرات محصولات به صورت بسته بندی شده
- عدم وجود بسته بندی مناسب و استفاده از کارتنها و چسبهای با کیفیت پایین
- عدم شناخت صحیح از نیازهای بازار هدف
- عدم همکاری شرکت های بیمه برای انارهای آفت زده
- علاوه بر موانع تعرفه ای و عوارضی که بازارهای مصرفی بر کالاهای وارداتی وضع می کنند و به طور مستقیم قیمت کالاها را دست خوش تغییر می کنند. موانع دیگر نظیر استانداردها، نشانه گذاری و غیره نیز وجود دارند که مانع از گسترش تجارت میان کشورها می شوند در مورد صنایع غذایی به دلیل حساسیت بالای آن ها به آلودگی های مختلف ، موانع غیر تعرفه ای نقش مهم تری را ایفا می کنند.

بررسی و تحلیل مزیت‌های رقابتی کشور در زمینه محصولات کشاورزی

در حال حاضر بخش کشاورزی بیش از ۱/۴ تولید ناخالص داخلی، ۱/۴ اشتغال، ۱/۳ صادرات غیر نفتی، ۸۰٪ عرضه مواد غذایی و ۹۰٪ نیازهای واحدهای صنایع تبدیلی را تامین می‌کند. ۶۶ محصول کشاورزی (۴۱ محصول زراعی و ۲۵ محصول باغی) ساختار اصلی تولیدات کشاورزی جهان را تشکیل می‌دهند و به طور کلی کشور ایران از نظر تنوع محصولات باغی با ۱۵ محصول دارای مقام سوم در جهان (بعد از چین با داشتن ۱۷ و ترکیه و آمریکا با ۱۶ نوع محصول) است. همچنین ایران در تولید محصولات کشاورزی جزء ۱۰ کشور اول جهانی می‌باشد به طوری که در تولید پسته، زعفران، خرما، انار، زردآلو و زرشک رتبه اول جهان را در اختیار دارد.

مزیت‌های رقابتی کشور در زمینه محصول انار

- در زمینه تولید انار ایران رقیب جدی ندارد و می‌تواند اناریکی از محصولات صادراتی سودآور برای کشور باشد.
- ایران از نظر مقدار تولید انار، رتبه اول جهان را در اختیار دارد.
- بیشترین تنوع انار جهان در ایران وجود دارد.
- صادرات هر کیلو انار ۲/۵ تا ۳/۵ دلار ارزآوری دارد.
- اهمیت ارزآوری محصول انار هر بشکه انار ۸ برابر هر بشکه نفت می‌باشد.
- انار ایران نسبت به سایر کشورهای تولیدکننده انار کیفیت بالایی دارد.
- انار ایران ارگانیک می‌باشد و هیچ سمی در باغات به کار نمی‌رود.
- شرایط اقلیمی در ایران برای پرورش انار مناسب است.
- انار قابلیت پرورش در تمامی مناطق بجز همدان را دارا می‌باشد.

جمع بندی راهکارهای دست یابی به وضعیت مطلوب صادرات انار

- درخت انار در مقابله به تنشهای محیطی از جمله درختان مقاوم و سازگار کشور ایران می باشد شناخت ارقام مناسب هر منطقه از فعالیتهای مهم تحقیقی در جهت توسعه ارقام انار می باشد. شناخت ارقام براساس خصوصیات طبیعی از جمله رنگ پوست، رنگ دانه، سفتی هسته و مزه صورت می گیرد.
- برداشت انار بایستی بسته به نوع انار، همزمان با ظهور شاخصهای کیفی و رسیدگی در آن باشد. دو عامل مهم در تشخیص زمان برداشت انار، اسیدیته (TA) و میزان جامدات محلول (SSC) موجود در آب انار می باشد
- عمل آوری انار در محل برداشت نظیر: شستن، خشک کردن، واکس زدن، ضدعفونی کردن، (قارچ کشی) و بسته بندی می تواند ضمن کاهش عملیات حمل و نقل در نتیجه کاهش ضایعات انار در افزایش زمان ماندگاری و افزایش میزان صادرات آن نیز موثر باشد.
- دما ($5^{\circ}C$) رطوبت ($90\%-98\%$)، و با استفاده از ترمیم حرارتی و اتمسفر کنترل شده در محیط انبار و یا درون ظروف بسته بندی، می توان زمان ماندگاری (عمر تجاری) انار را به نحو قابل ملاحظه ای افزایش داده و کمک شایانی به افزایش صادرات آن نماید.
- ایجاد استانداردهای اجباری برای بسته بندی و صادرات این محصول
- بر چسب اطلاعات واقعی ارزش غذایی که مورد درخواست برخی بازارهاست از طرف موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی کشور به عنوان یکی از موارد بر چسب محصول در استانداردهای اجباری اضافه شود.
- کاربرد روشهای نوین زیست فن آوری جهت شناسایی ارقام، به نژادی و حفظ و ذخائر ژنتیکی انار
- استفاده از مهندسين کشاورزی برای نظارت بر روی محصول از زمانی که بذر کاشته می شود تا زمانی که به دست مصرف کننده می رسد.
- تحقیق و پژوهش های کاربردی بر روی محصول انار - برای مثال تهیه واکسی ارگانیک مخصوص انار
- انجام اقدامات اصلاحی مانند پاک کردن تاج انار و برداشت و جلوگیری از ایجاد صدمات مکانیکی در انار برای صادرات
- جایگزینی گونه های تجاری انار و پرورش انارهایی با پوست و دانه قرمز با توجه به سلیقه کشورهای هدف
- چیدن انار با میوه چین و توسط کارگران ماهر و جلوگیری از صدمه دیدن تاج انار
- در اختیار قرار دادن جعبه های پلاستیکی برای بسته بندی انار و قرار دادن فقط یک ردیف انار در جعبه
- آموزش نحوه قرار دادن انار در جعبه ها به کارگران در کارگاه بسته بندی:
- بهتر است هر انار در یک پوشش ویژه (سبک، نازک و سوراخ دار) پوشانده شده، سپس در شانه های ویژه (مانند شانه تخم مرغ) از جنس بسپار (پلیمری) و سلولزی گذاشته شود و روی ردیف اول از بالشتک یا نوارهای سلولزی بهره گیری شود.
- سامان بخشیدن و ایجاد واحدهای سورتینگ و درجه بندی و بسته بندی میوه انار به همراه احداث و تکمیل سردخانه بالای صفر درجه جهت نگهداری محصولات باغی بخش کشاورزی
- ابداع دستگاهی که بتواند انار را مثل کیوی و مرکبات مرتب و بسته بندی کند و از ارسال انار با تاج ضربه خورده و دارای کرم گلوگاه جلوگیری کند.
- توجه به سلايق و مزاج های کشورهای هدف برای صادرات .

- جلوگیری از صدور میوه فله (برای مصارف تازه خوری و فرآوری "آبگیری") با توجه به مشکلاتی که صدور میوه فله انار برای کشور بخصوص صادرکنندگان، کارگاههای سورت و بسته بندی و کارخانه های فرآوری ایجاد کرده است و باعث شده سود سرشاری نصیب کشورهای خریدار کند.
- رعایت وزن خالص بسته های صادراتی
- طبق مفاد صورتجلسه مورخ ۸۵/۵/۱۶ جلسه هماهنگی جمعی از صادر کنندگان میوه انار و تایید حاضران در جلسه ۸۵/۷/۱۰ مقرر گردید وزن بسته بندی های انار برای صادرات به شرح ذیل باشد:
(الف) حداکثر وزن کارتن بسته بندی میوه انار ارسالی به کشورهای اروپایی، کره جنوبی، ترکیه و آذربایجان ۶ کیلو گرم باشد.
- (ب) حداکثر وزن بسته بندی میوه انار ارسالی به کشورهای حوزه خلیج فارس و سایر کشورها ۱۲ کیلو گرم باشد.
- ارائه راهکار مطمئن برای مبارزه با آفت کرم گلو گاه در باغات و تشخیص انارهای آلوده در کارگاههای سورت و بسته بندی.
- با توجه به ظهور رقبای دیگر در بازارهای بین المللی مانند کشورهای آمریکا، اسپانیا، ترکیه و چین و لزوم حفظ جایگاه ممتاز کشور در بازار، صدور میوه های با کیفیت بالا و بر طبق درخواست خریدار و احداث باغات جدید و اصلاح جایگزینی با ارقام تجاری پوست کلفت، پوست قرمز و دانه قرمز پیشنهاد می گردد.
- اجرایی شدن راههای صدور گواهی EUREPGAP (یوروگپ) با توجه درخواست کشورهای اروپایی برای صدور این گواهی از طرف مراجع ذیصلاح برای محموله های صادراتی انار.
- صدور گواهی قرنطینه نباتی در تاریخ بازدید و بازرسی
- بازاریابی توسط نمایندگی های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و یا به اصطلاح "بازار یابی دولتی" که می تواند کمک موثری برای گسترش بازار انار باشد.
- ارائه طرحهای تحقیقاتی و توصیه راهکارهای اجرایی مطمئن در مورد مسائل و مشکلات کرم گلوگاه انار، آفتاب سوختگی، شرایط نگهداری انار در سردخانه، ضدعفونی پوست میوه، استفاده از واکس و کلاً مسائلی که باعث بهبود وضعیت باغات و افزایش میزان صادرات میوه می شود.
- با توجه به اینکه کره جنوبی بزرگترین کشور خریدار انار ایران می باشد که حداکثر خرید آن ۱۰-۷ هزار تن در سال می باشد و علیرغم حضور فعال شرکتهای کره ای برای خرید محصولات مصرفی خود در ایران، مقررات سختی برای صدور انار و کنسانتره آن از جمله وضع تعرفه ۵۰ درصد و پرداخت قسمتی از LC بعد از تحویل کالا در کره وضع کرده اند شرکتهای صادر کننده از مسئولین انتظار دارند در مذاکرات دو جانبه نسبت به این مساله و لزوم تسهیل حضور شرکتهای ایرانی در کره جنوبی و صدور میوه های دیگر از جمله کیوی مساعدت گردد.
- استفاده از کارتن های مرغوب بسته بندی و کانتینرهای یخچال دار که لازم است مراجع ذیربط نسبت به در اختیار قرار دادن این امکانات به صادر کنندگان مساعدت فرمایند.
- با توجه به صدور میوه نامرغوب توسط بعضی شرکتهای، لزوم اجباری شدن استاندارد انار و یا صدور انار طبق مفاد استاندارد میوه انار (تهیه شده توسط موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران) میتواند موثر واقع شود.
- جلوگیری از صدور میوه فله انار با راهکارهای اجرایی از جمله عدم صدور گواهی قرنطینه نباتی از طرف سازمان حفظ نباتات.

- راه اندازی و احداث پایانه صادراتی انار در استانهای انار خیز ، خواهان تسریع در این واحد با همکاری وزارت بازرگانی و مدیریت جهاد کشاورزی استان.
- تشکیل شرکت های بازرگانی ، با توجه به اینکه بنگاهها به تنهایی قادر به بازاریابی محصولات خود به دلیل مشکلات مالی نیستند ، این امکان فراهم می شود که از طریق این شرکت های صادراتی محصولات بنگاههای کوچک در بازارهای بین المللی با قدرت رقابت پذیری بالا به فروش رود.
- ادغام و تشکیل هلدینگ ، در این صورت ترکیب و ساختار بنگاه ها تغییر کرده و شرکتهای در کنار هم و نه به عنوان رقیب فعالیت خواهند کرد.
- تحت لیسانس شرکت های با برند معروف : شرکت های کوچک می توانند با تحت لیسانس شدن شرکتهای با برند معروف مشکلات مربوط به بازاریابی و احیاناً تامین مالی را برطرف نمایند.
- تشکیل خوشه های صنعتی مواد غذایی که می تواند قدرت رقابتی بنگاه های کوچک و متوسط کشور به ویژه مواد غذایی را افزایش داده و پیمودن مسیر بازار جهانی را آسان تر نماید
- حضور موثر شرکت های صادراتی مواد غذایی در نمایشگاه های بازارهای اولویت دار با حمایت مالی دولت می تواند در توسعه صادرات موثر باشد.

بررسی کالا از دیدگاه S.W.O.T

جدول شماره ۱۰- بررسی کالا از دیدگاه swot

نقاط ضعف W	نقاط قوت S	
<p>W1: عدم وجود امکانات لجستیکی، حمل و نقل، نگهداری و خدمات متناسب با انواع انار صادراتی</p> <p>W2: عدم وجود اطلاعات و آمار انار و نبود مقاله مصوری در سالنامه FAO</p> <p>W3: صادرات انار به صورت فله ای به سایر کشورها و صدور مجدد به صورت فراوری شده به نام آن کشورها</p> <p>W4: عدم شناخت صحیح از بازارهای هدف و سلیق الگوهای مصرف آن کشورها</p> <p>W5: عدم وجود برنامه های راهبردی استراتژیک در خصوص عرضه</p> <p>W6: عدم شناسایی تمام شرکتهای فعال در این زمینه و به روز نبودن اطلاعات صادرکنندگان در سایتها</p> <p>W7: عدم توجه به تبلیغات مستقیم و تاثیر گذاری هر نوع تبلیغات در بازارهای مختلف در بازارهای هدف</p> <p>W8: عدم بسته بندی مناسب و استفاده از کارتن ها و چسبهایی با کیفیت پایین توسط برخی بنگاههای صادراتی</p> <p>W9: عدم وجود استانداردهای اجباری برای بسته بندی و صادرات این محصول</p> <p>W10: عدم وجود صنایع تبدیلی به تعداد و ظرفیت کافی</p> <p>W11: عدم توانایی مالی بنگاه های کوچک برای تبلیغات و بازاریابی</p> <p>W12: صدور میوه نا مرغوب و توجه نکردن به وزن خالص میوه های صادراتی توسط بعضی بنگاهها</p> <p>W13: عدم انجام فرایند عمل آوری انارهای صادراتی نظیر واکس و ضد عفونی در انبارهای بسته بندی</p> <p>W14: برداشت غیر اصولی میوه از بالای درخت ها که باعث خرابی پوست و فساد دانه ها می شود</p> <p>W15: آفتاب سوختگی و ترکیدگی انارها و آلودگی به آفات بر اثر عدم محافظت مناسب در باغات</p>	<p>S1: ارگانیک بودن محصول انار بخصوص انار ساوه و عدم استفاده از سم های شیمیایی در داخل باغات</p> <p>S2: وجود شرایط اقلیمی مناسب در ایران</p> <p>S3: وجود بیشترین تنوع انار جهان در ایران</p> <p>S4: ایران به عنوان تنها تولید کننده انار مرغوب در جهان</p> <p>S5: در اختیار داشتن نیروی انسانی ارزان در پهنه های تولیدی و صنایع تبدیلی</p> <p>S6: قابلیت پرورش انار در تمامی مناطق ایران بجزه شهر همدان</p> <p>S7: هر بشکه انار ۸ برابر هر بشکه نفت ارز آوری دارد</p> <p>S8: انار محصول استراتژیک صادراتی است</p>	
<p>WO</p> <ul style="list-style-type: none"> استفاده از جعبه های پلاستیکی و چیدن فقط یک ردیف انار در جعبه برداشت مکانیزه و جلوگیری از صدمات مکانیکی محصول ابداع دستگاهی که بتواند انار را مرتب و بسته بندی نماید و از ارسال انار با تاج ضربه خورده و همچنین دارای گرم گلو گاه جلوگیری کند افزایش کانتینرهای یخچال دار برای حمل و نقل انار 	<p>SO</p> <ul style="list-style-type: none"> تقویت باغات و استفاده از کودهای مناسب آموزش بیشتر نیروی انسانی برای بهره برداری بیشتر پرورش گونه هایی از انارها با پوست کلفت و دانه قرمز وجود مرکز نظارتی بر روی محصول از زمانی که بذر کاشته می شود تا زمانیکه به دست مصرف کننده برسد 	<p>O1: کیفیت بالای انار ایران به عنوان مزیتی نسبت به سایر کشورهایی باشد.</p> <p>O2: در دسترس بودن بازارهای حاشیه خلیج فارس</p> <p>O3: دسترسی به آبراههای بین المللی</p>
<p>WT</p> <ul style="list-style-type: none"> تحقیق و پژوهشهای کاربردی بر روی این محصول برای مثال تهیه واکسی ارگانیک مخصوص انار توجه به سلیق و مزاج کشورهای وارد کننده. جلوگیری از ارسال انار به صورت فله ای ارسال آمار و اطلاعات و سلیق کشورهای مورد نظر به صورت مداوم توسط رایزنهای کشورهای هدف راه اندازی و تشکیل پایانه های صادراتی در استانهای انار خیز ایجاد استاندارد های اجباری برای بسته بندی و صادرات انار طبق در خواست کشور های هدف 	<p>ST</p> <ul style="list-style-type: none"> حداکثر وزن کارتن بسته بندی میوه انار ارسالی به کشورهای اروپایی، یا کره جنوبی، ترکیه و آذربایجان ۶ کیلو گرم و به کشورهای حوزه خلیج فارس ۱۲ کیلو گرم باشد. حضور موثر در نمایشگاههای بازار های اولویت دار با حمایت مالی دولت ادغام و تحت لیسانس قرار گرفتن شرکتهای کوچک با بنگاه های با برند های معروف تشکیل خوشه های صنعتی مواد غذایی برای بالا بردن رقابت پذیری کالاها 	<p>T1: وجود کشوری مثل هند به عنوان رقیبی سر سخت با قیمت تمام شده پایین</p> <p>T2: مطرح شدن رقبای جدید مانند استرالیا- ترکیه- مصر- تونس- ازبکستان و چین</p> <p>T3: رعایت استانداردهای کشورهای اروپایی از طرف کشورهای رقیب</p> <p>T4: وجود کانالهای توزیع جامع در خصوص توزیع محصول در بازارهای هدف توسط رقبا</p> <p>T5: تبلیغات و بازاریابی های وسیع کشورهای رقیب مثل ترکیه</p>

وضعیت 0

تهدید